

בש"פ 8406/16 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 8406/16

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
במ"ת 24312-12-15 מיום 13.10.2016
ו-30.10.2016 שניתנו על ידי כבוד השופט ב' שגיא

תאריך הישיבה: ל' בתשרי התשע"ז (1.11.2016)

בשם העוררת: עו"ד דפנה שמול

בשם המשיבה: עו"ד שמואל פלישמן

החלטה

מונח בפניי ערר המדינה על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (מ"ת 24312-12-15, כב' השופט ב' שגיא) לפיה שוחרר המשיב ממעצר מאחורי סורג ובריש למעצר של אזוק אלקטרוני.

1. המשיב הוא יליד 1967. העבירות המיוחסות לו בכתב האישום בוצעו כנגד קטינה, ילידת שנת 2003, בשעה שטרם

עמוד 1

מלאו לה 14 שנים (להלן: הנפגעת). כתב האישום מייחס למשיב שלושה אישומים. על פי האישום הראשון, הנפגעת ביקרה בדירתו של המשיב וזה שכנע אותה לקיים עימו יחסי מין אנאליים שהסתיימו בהחדרת איבר מינו של המשיב לפי הטבעת של הנפגעת. באישום השני, בעת שהנפגעת ביקרה את הנאשם בדירתו הוא בעל אותה ואף שילם לה בתמורה לכך 100 ש"ח. האישום השלישי המיוחס למשיב, מתייחס למעשים שנעשו לאחר מעצרו, בחשד לבעילת קטינה ושחרורו בערבות ובתנאים מגבילים הכוללים איסור להיפגש עם הנפגעת במשך 15 ימים. המשיב התקשר לנפגעת והזמינה לבוא לדירתו החדשה. הוא הורה לה לקחת מונית ושילם לה 200 ש"ח על הוצאות הנסיעה. במקרה זה, בעל המשיב את הנפגעת, ומשלא בא על סיפוקו החדיר את איבר מינו לפי הטבעת עד הגיעו לפורקן. בסמוך לכך, נתן המשיב לנפגעת גלולה למניעת הריון.

בקשת המדינה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים עברה מספר גלגולים. בשלב הראשון הורה בית המשפט המחוזי על שחרורו בתנאי מעצר בית מלא, בפיקוח צמוד של אחד מששת אחיו - אשר נמצאו מתאימים לכך על ידי שירות המבחן - ובערבויות כספיות. על החלטה זו הוגש ערר לבית משפט זה. בית המשפט קיבל את ערר המדינה, שלל את חלופת המעצר עליה הורה בית המשפט המחוזי והורה על מעצרו של המשיב (בש"פ 669/16, כב' השופטת ד' ברק-ארז). לקראת סיום תשעה חודשים ממועד הגשת כתב האישום, התקיים דיון בהארכת מעצרו של המשיב על פי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996. השופט י' דנציגר (בש"פ 6726/16) קיבל את הבקשה והורה על הארכת המעצר, אך ציין מפורשות כי העניין יובא לפתחו של בית המשפט המחוזי לאחר קבלת תסקיר נוסף אשר יבחן - על פי שקול דעתו - את האפשרות של שחרור המשיב לחלופת מעצר או פיקוח אלקטרוני. בהתאם לכך, לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן חדש, הוחזר העניין לדיון לפני כב' השופט ב'שגיא אשר הורה על שחרורו של המשיב למעצר באזוק אלקטרוני ובפיקוח צמוד. המדינה סבורה כי אין במעצר בפיקוח אלקטרוני כדי לאיין את מסוכנות המשיב. מכאן הערר המונח בפניי.

באת כוח המדינה טוענת כי ההחלטות של בית משפט זה ותסקירי שירות המבחן מלמדים בבירור כי יש לקבל את הערר. מן העבר האחר, הסניגור סבור כי יש להתמקד בהחלטת השופט דנציגר אשר הורה, כאמור, להזמין תסקיר חדש ולשקול את שחרורו של המשיב מהמעצר בו הוא נתון. עוד הדגיש הסניגור כי זכותו של מרשו לכפור באישומים המיוחסים לו וכי אין באי לקיחת אחריות, בשלב זה, כדי להצדיק את המשך החזקתו במעצר רגיל.

2. מקובלת עליי עמדת הסניגור כי בשלב זה יש להעניק משקל ראוי ומרכזי להחלטת חברי השופט דנציגר. אולם קיים פער בין הוראה על הגשת תסקיר משלים לבין החלטה על שחרור ממעצר או על מעצר באזוק אלקטרוני. נאמר זאת כך: כשם שיש משמעות להחלטה של בית משפט זה כי עניין המשך מעצרו של המשיב יידון מחדש לאחר קבלת תסקיר, כך אין בהחלטה מעין זו להוביל בהכרח לשחרורו של המשיב. הזמנת תסקיר נוסף איננה בגדר שלב פורמאלי שמלמד על תוצאה ידועה מראש. זוהי מצוות המחוקק לתור אחר חלופה שתשיג את מטרת המעצר.

בענייננו, סבורני כי אין להשאיר את החלטת בית המשפט המחוזי על כנה. הצטברותם של מספר נימוקים מבססת את המסקנה האמורה. ראשית, התסקיר אינו ממליץ על שחרור או על מעצר בפיקוח אלקטרוני. בהקשר לכך ציין הסניגור, כי אין זה סביר שבתסקיר המעצר הראשון נקבע כי הערבים ראויים ואילו בתסקיר השני התאמתם הייתה מסוייגת. כך במיוחד כאשר מדובר בשני תסקירי מעצר שנערכו על ידי שני קציני מבחן שונים. לכך אשיב, כי מוכן אני

לקבל, לצורך ההחלטה בערר זה, כי ניתן לשקול את התאמת הערבים המוצעים על פי האמור בתסקיר הראשון. ברם – וזהו נימוק נוסף ובעל משקל – בתסקיר השני הובעה התרשמות "מהקשחה ונסיגה מיכולתו [של המשיב] להתבונן ולבחון את עצמו והתנהלותו שהביאה למצב". עוד צוין, כי המשיב רואה עצמו כנפגע תוך השלכת האשמה על המתלוננת. בהתאם לכך נקבע כי רמת הסיכון במצבו של המשיב לא פחתה. מסקנה זו מבוססת גם על שיחות קודמות של שירות המבחן עם המשיב. עמדה זו תומכת בקבלת הערר. הרי לשם בחינה נוספת הורה השופט דנציגר על עריכת תסקיר משלים. שירות המבחן רשאי ואף חייב לעמוד על מצבו של המשיב נכון לתקופה זו. נכון כי המשיב רשאי לכפור באשמה, אך כאן הערכת שירות המבחן משתלבת עם נימוק נוסף שקיבל ביטוי בהחלטתה של השופטת ברק-ארז.

האישום השלישי מלמד, לכאורה, כי לאחר שהמשיב נעצר לתקופה של 15 יום, הוא יצר קשר עם המתלוננת וביצע בה שתי עבירות אינוס ועבירה אחת של מעשה סדום. נתון זה הוא בעל משקל אף בשלב זה. יש לזכור כי בבקשת מעצר נכון לשקול את הסיכויים כי הנאשם יפר את תנאי המעצר ויבצע עבירות נוספות. במקרה זה, אין מדובר רק בחשש שטרם נולד, שכן, לכאורה, המשיב "השיב" לשחרורו בעבר בהמשך פגיעה בקטינה. לנתון זה חשיבות רבה בבואנו להעריך את מצבו של המשיב ונחרצותו לשמור על תנאי השחרור, או להפר אותם עד כדי ביצוע עבירות. אכן עסקינן בהערכה, אבל כאן בוצעו עבירות, לכאורה, גם כנגד אותה הנפגעת אחרי שהמשיב נעצר בשלב הראשון. ואל תשיבני כי נתון זה היה ידוע גם עת נתן השופט דנציגר את החלטתו, מהטעם, כפי שצוין, שהתסקיר הוזמן ככלי עזר שנוצר על ידי המחוקק לסייע לבית המשפט טרם הכרעתו הסופית.

המשיב נהנה מחזקת החפות. ברם, במסגרת הליכי המעצר, הרף הראייתי ובחינת עילת המעצר לצד קיומה של חלופת מעצר, נמדדים על פי החומר שמונח בפני בית המשפט. העבירות המתוארות חמורות הן ומלמדות על מסוכנותו הגבוהה של המשיב. באשר לשאלה האם ניתן לסמוך על המשיב בתנאי מעצר מקלים, לא די בהערכה של הערבים המוצעים, אלא יש להתמקד במשיב עצמו. מנקודת מבט זו ועל סמך החומר לכאורה, ההחלטות שניתנו על ידי בית משפט זה ותסקירי המבחן שהוגשו – ובעיקר האחרון שבהם – הכף נוטה לעמדת המדינה.

3. הערר מתקבל. החלטת בית המשפט המחוזי בטלה. מעצרו של המשיב מאחורי סורג ובריח בתוקף.

ניתנה היום, ב' בחשוון התשע"ז (3.11.2016).

ש ו פ ט